

INFORMACIÓN APARECIDA EN MEDIOS DE COMUNICACIÓN

Centro:	Instituto Cervantes de Praga
Acto o Actividad reseñada:	Artículo y reseña sobre la exposición fotográfica Maremagnum de Jordi Socias organizada po IC de Praga
Medio de comunicación:	Diario nacional checo Lidové noviny
Fecha de aparición:	30.6. 2011
Duración (en medios audiovisuales):	
Otros datos:	En checo

Klidný Španěl

Jeden z nejlepších současných španělských fotoreportérů

Jordi Socías představuje v Praze svou retrospektivní výstavu Maremagnum.

MARKÉTA PILÁTOVÁ

Jordi Socías, ikona španělské reportážní fotografie má prostě oko. Přitom se fotografovat naučil v korespondenčním kurzu. Dodnes je zapřísáhlým samoukem, přesto už celou jednu dekádu pracuje jako hlavní fotoeditor nejčtenější španělské novinové přílohy, magazínu deníku El País. Nikdy nemluví o tom, že by měl talent, jen prý rád pozoruje ulici a trpělivě čeká, až se mu události samy nakomponují před hledáček objektivu. A jako dítě barcelonských ulic, narozené těsně po skončení druhé světové války v únoru 1945, má s jejich atmosférou opravdu intimní vztah.

V táboře poražených

Jeho dětství bylo všechno jiné než nuda střední třídy. Otec totiž patřil do tábora poražených republikánů, byl internován v koncentračních táborech, a pak také ve frankistickém vězení.

Mladý fotoreportér se nejdříve živil jako dělník, opravář a prodavač hodinek. Pak mu v sedmdesátých letech jeden kamarád podstrčil možnost korespondenčního kurzu fotografování. „Přestal jsem prodávat hodinky a za rok a půl jsem se živil fotkami,“ vzpomíná na svůj raketový start. Velká retrospektivní výstava v pražském Institutu Cervantes nazvaná Maremagnum (v překladu neuspořádaná

spousta věcí) vypráví příběh reportéra, jenž portrétoval téměř 30 let důležité momenty i osobnosti španělské historie. Téměř šedesát fotografií je uspořádaných nahuštěně vedle sebe v podobě filmového pásu. Většina z nich je černobílá, občas se jako koketní pousmání zablýskne barevný portrét Socíasových oblíbených režisérů Romana Polanského či F. F. Coppoly. Ono filmové uspořádání není náhodné, Jordi Socías začínal jako fotograf u filmu, ale nakonec, „protože film je strašně zdoluhavá záležitost a mě nebavilo pořád na něco čekat“, přešel k reportážní fotografii. Filmy, společně s velikány světové fotografie jako Cartier Bresson, Brassai či Man Ray ovlivnili jeho styl zřejmě nejvíc. Zajímavé jsou ale také portréty kin jako budov připomínajících svou vyzývavou krabicovou krásou jediný útěk z rozestavěného sídliště pro chudé v Barceloně roku 1975.

Zjevně nejsilnější je Jordi Socías ve zobrazování konce diktatury. Na fotografiích z let 1975 či 1977, kdy portrétoval tváře barcelonských dělníků nebo překvapené pohledy poslanců držících v rukách parte Francisca Franka, je vidět příchod nové doby, ale i nedůvěra v ni. V osmdesátých a devadesátých letech, kdy se Jordi Socías stejně jako většina španělských intelektuálů a umělců vrhl do otevřeného světa bez cenzury, začal portrétovat především umělce. Jeho vášeň pro film ho přivedla k režiséru Almodóvarovi, ale také k na počátku devadesátých let zatím ještě lokální hvězdě Penélope Cruzové. Její nejznámější fotografie pochází právě z té doby a fotil je Jordi Socías. Kromě nich jsou také notoricky známé portréty spisovatelů, zejména

J. L. Borgese, jehož posadil do prázdného lobby hotelu Palace v Madridu. Borges tam sedí zcela osamělý, v labyrintu slepoty a fantskních světů svých knih a tenhle portrét jeho dílo vystihuje možná lépe než sebezásvěcenější recenze.

Neprosvíhnout životní fotku

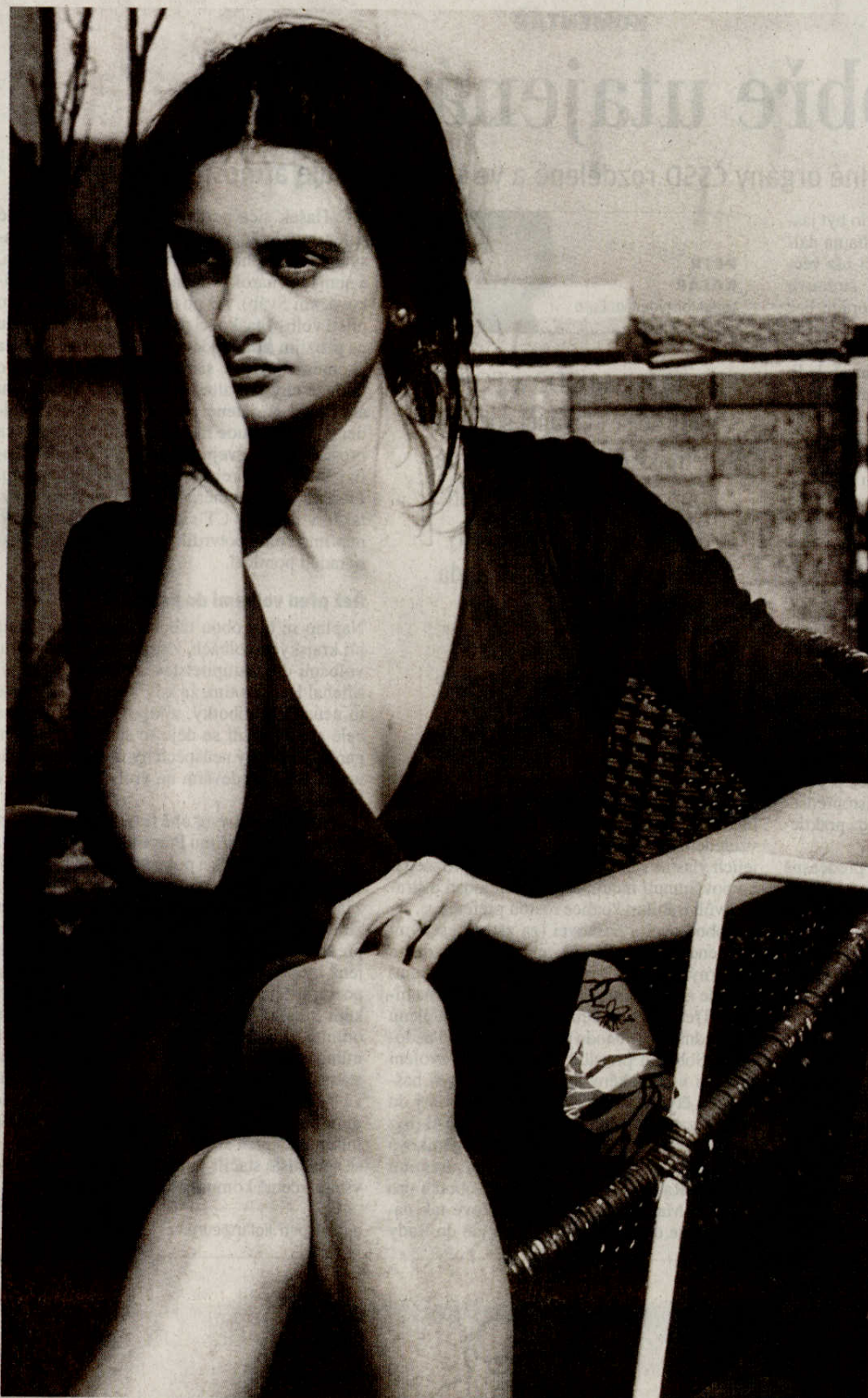
Ve všech snímcích se dá vypozorovat zvláštní věc. Ať jsou to záběry z nebezpečných situací nebo portréty, vyznačuje z nich především klid. Možná je to proto, že se Jordi Socías tak dlouho zabýval přístroji, které ho měří. Sám k tomu říká: „Když moc spěcháš, můžeš přijít o fotku svého života.“

Je zajímavé, jak ostře jeho reportážní fotografie kontrastují s dílem dnešních mladých fotoreportérů. Nejde o techniku, ani o to, že jeho nejslavnější reportážní snímky jsou černobílé a mají nádech jiného století. Jde o ten klid, o to, že každý záběr je skutečně pořízený až po dlouhém přemýšlení – ne o záběru samotném, protože Jordi Socías má pověst velmi rychlého lovce, ale o tom, co chce ve skutečnosti nafotit. Mladí nadaní fotoreportéři vyrazí mnohem častěji než on na angažované cesty do vzdálených zemí třetího světa. Díky zakázkám globálních agentur se přemisťují z jednoho místa na druhé jako hbité bytosti z jiných sfér, zatímco Jordi Socías stojí někde na rohu. Možná v duchu opravuje hodinky Duward, které se tak dobře prodávaly po celém Katalánsku, pozoruje nebo si čte nějakou filozofickou knížku. A pak jde a udělá záběr.

Jordi Socías:
Maremagnum
Institut Cervantes, Praha
Do 10. 9.

Čtvrtek 30. června 2011

KULTURA

Krásná neznámá. Penélope Cruzová v době svých začátků - Madrid 1993

FOTO JORDI SOCÍAS

ČTVRTEK 30. ČERVENA 2011

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 15 Kč (Předplatné 13 Kč*)

TIPOVÉ NOVINY